

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
 ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
 Հիմնադրամի հոգաբարձուների
 խորհրդի 31-05-2024 թ. որոշմամբ
 ««ԲՈՒՆ» ԳԻՏԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ»
 Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
 հիմնադրամի 2023 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	«:ԲՈՒՆ» ԳԻՏԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ԱԶԱՓՆՅԱԿ ԱԶԱՓՆՅԱԿ ԹԱՂԱՄԱՍ ԲԱՇԻՆՋԱՂՅԱՆ 133	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.789140	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2013-11-07	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	02623069	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)93008004	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	http://www.boon.am	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	armanmkrtchyan1979@gmail.com	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
Գեմաֆին Գասպարյան		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Գեմաֆին Գասպարյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	6	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը	0	
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ	0	
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր	Ծրագրային դրամաշնորհ	28,460,000
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր	Դրամաշնորհներ, ծրագրեր	278,369,858
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ	300.000	
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը

10. Նվիրատվություններ/ նվիրաբերություններ		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
«Թեմա/Ռեմա»	5,865,000	
«Եկանք, մնացինք»	7,851,650	
«Լինել քաղաքացի»	2,660,000	
«Եվ լողում է նավը»	13,200,000	
«Ազգային ժողովրդավարության ինստիտուտ. Հայաստանի սոցիալ- քաղաքական գործընթացների վերաբերյալ հետազոտություն»	1,500,000	
«Բարեփոխումների օրակարգեր Հայաստանում և Վրաստանում համեմատական վերլուծություն»	1,581,600	
«Սարդու իրավունքներ»	20,471,618	
«Մեդիահիգիենա և հոգեկրթություն»	1,600,000	
«Ուսուցիչ»	5,000,000	
«Ազատություն»	9,240,000	
«Բուն գրույց»	11,767,238	
«Հաղորդումներ, տեսանյութեր, ֆիլմեր»	37,741,430	
«Դետեկտոր»	21,853,936	
««Բուն» գիտամշակութային հիմնադրամի ինստիտուցիոնալ զարգացում»	59,739,200	
«Միյուռք քննական անդրադարձներ»	12,608,437	
«Արտաքին քաղաքականությանն ու անվտանգությանն առնչվող հարցերի բարձրաձայնում»	79,903,750	
«Ատելության խոսքի շուրջ իրազեկվածության բարձրացում»	600,000	
«Երիտասարդ գիտնականների աջակցության ծրագիր»	1,800,000	
«Գրքեր»	440,000	
«Ֆակտում հոյովակներ»	96,000	
«Վիդեոփոքաստներ»	510,000	
«Ֆինանսական թեմաներ»	10,800,000	
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	306,829,859	
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	306,829,859	

Նշումներ՝

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն
իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 29 էջերից:
էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը



«Բուն» գիտամշակութային հիմնադրամ

Անկախ աուդիտորական հաշվետվություն
2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեփակված տարվա
ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ

ԵՐԵՎԱՆ
մայիս 2024 թ.

Բովանդակություն

Հոգաբարձուների խորհրդի կազմը

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի կազմը.

Նախագահ՝

Կարեն

Անտաշյան

Անդամներ՝

Քրիստինե Արմենակյան

Աննա

Գրիգորյան



Աուդիտորական ծառայությունների իրականացման լիցենզիա ԱԾ N 1 20 0264
 Տրված՝ 18.12.2020 թ. « Կայստանի աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների Պալատ»
 հասարակական կազմակերպության խորհրդի թիվ 11ա որոշմամբ

«Փլըֆեք» Աուդիտ» ՍՊԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0010

Տիգրան Մեծ 4

Հեռ. +374 10 524 724

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Բուն» գիտամշակութային հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին և
 ղեկավարությանը

Վերապահումով դրական կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է «Բուն» գիտամշակութային հիմնադրամի (այսուհետ՝ հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի բաղաբաղականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, քացի Վերապահումով դրական կարծիքի արտահայտման հիմք բաժնում նկարագրված հանգամանքի հնարավոր ազդեցությունից, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնադրամի ֆինանսական վիճակը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ):

Վերապահումով դրական կարծիքի արտահայտման հիմք

Մենք հաստատվել ենք որպես հիմնադրամի աուդիտորներ 2024 թվականի հունվարի 10-ին և այսպիսով չենք հետևել տարեսկզբի հիմնական միջոցների փաստացի գույքագրմանը: Մենք ի վիճակի չենք եղել այլ ընտրանքային միջոցներով համոզվել 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների առկա բանակության վերաբերյալ: Հաշվի առնելով, որ պաշարների և հիմնական միջոցների սկզբնական մնացորդները մասնակցում են ֆինանսական հաշվետվություններում, մենք ի վիճակի չենք եղել որոշելու, թե արդյո՞ք անհրաժեշտ կլինեին ճշգրտումներ հաշվետու տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման առնչությամբ:

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Սույն ստանդարտներով սահմանված մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ *Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար* բաժնում: Մենք անկախ ենք հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների վարքագծի միջազգային ստանդարտների խորհրդի՝ *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի* (ՀՎՄՍՎ վարքագիրը), և մենք կատարել ենք վարքագծի հետ կապված մեր այլ պարտականությունները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀՎՄՍՎ վարքագրի: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար են և համապատասխան՝ մեր՝ վերապահումով դրական կարծիքը արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման, ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի ապահովման համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու, անհրաժեշտության դեպքում անընդհատ գործելու հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Հիմնադրամի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Հիմնադրամի, քնդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ դիտարկված, զերծ են սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական հաշվետվություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, ինչը, սակայն, երաշխիք չէ, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումները, եթե այդպիսիք առկա են: Ֆինանսական հաշվետվություններում խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, երբ ողջամտորեն կարելի է ակնկալել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացրած աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն աուդիտի ողջ ընթացքում: Մենք նաև իրականացնում ենք հետևյալը.

- Բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Դիտարկում ենք աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության համակարգը՝ նպատակ ունենալով մշակել համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ կարծիք արտահայտել Հիմնադրամի ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղանդության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող տեղեկատվության բացահայտումների խելամուտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական

կասկած առաջացնել Յիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական հաշվետվությունում հղում կատարել ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր աուդիտորական հաշվետվության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այսուհանդերձ, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Յիմնադրամի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, տեղեկացնում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող էական թերությունների մասին:

Աղավնի Բարայան
Տնօրեն-բաժնետեր, տ.գ.թ.
Աուդիտի ղեկավար

«Փըրֆեքթ Աուդիտ» ՍՊԸ
24 մայիս, 2024 թ.



**ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՄ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**

"Բուն գիտամշակութային" Հիմնադրամ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար

հազար դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	ձևաթղթի նկար	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Շարունակվող գործունեությունից			
Շնորհների գծով ստացված եկամուտներ	4.1	320,533	287,322
Համախառն շահույթ (վնաս)		320,533	287,322
Այլ եկամուտներ	4.2	100	513
Վարչական ծախսեր	4.3	-72,831	-100,256
Այլ ծախսեր	4.4	-188,340	-182,661
Արտարժույթային փոխարժեքների տարբերություններից օգուտ/վնաս	4.4	0	-1,141
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախսեր	4.4	-11,472	-3,777
Շահույթ (վնաս) մինչև հարկումը		47,990	0
Շահութահարկի գծով ծախս		1,117	0
Տարվա շահույթ(վնաս) շարունակվող գործունեությունից		49,107	0
Ընդհատված գործունեության զուտ շահույթ (վնաս)			
Ընդամենը տարվա շահույթ (վնաս)		49,107	0
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			
Ընդհանուր համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		49,107	0

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2024 թվականի մայիսի 16-ին:

Տնօրեն

Գ. Գասպարյան

Ֆինանսական տնօրեն

Ա. Սկրոյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱԵՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

"Բուն գիտամշակութային" Հիմնադրամ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին
դրությամբ

հազար դրամ

<i>ԱԿՏԻՎ</i>	նթիվ	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
1. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4.5	31,420	25,644
Ոչ էյութական ակտիվ	4.6	450	500
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		<u>31,870</u>	<u>26,144</u>
2. Ընթացիկ ակտիվներ			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4.7	97,417	66,551
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4.8	790	645
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		<u>98,207</u>	<u>67,196</u>
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		<u>130,077</u>	<u>93,340</u>
ՊԱՍԻՎ			
1. Մեխանիկական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալի գուտ գումար			
Կուտակված շահույթ		50,069	-7,451
Ընդամենը սեփական կապիտալ		<u>50,069</u>	<u>-7,451</u>
2. Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Երկարաժամկետ փոխառություններ	4.13	10,006	30,962
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	4.9	1,117	7,955
Հետաձգված հարկային պարտավորություն		730	
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		<u>11,853</u>	<u>38,917</u>
3. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4.10	19,235	12,953
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	4.11	41,469	41,470
Պահուստներ	4.12	7,451	7,451
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		<u>68,155</u>	<u>61,874</u>
Օտարման խմբում ներառված որպես վաճառքի համար դասակարգված պարտավորություններ			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		<u>130,077</u>	<u>93,340</u>

Տնօրեն

Ֆինանսական տնօրեն

Գ. Գասպարյան

Ա. Մկրտչյան

ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 "Բուն գիտամշակութային" Հիմնադրամ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին
 ավարտվող տարվա համար

	հազար դրամ		
	I. Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան)		
	Կանոնադրական կասկիտալ	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	-	(7,451)	(7,451)
Հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղկանության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և եական սխալների ճշգրտումը			-
Վերահաշվարկված մնացորդը	-	(7,451)	(7,451)
Հաշվետու տարվա շահույթ կամ վնաս		-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	(7,451)	(7,451)
	II. Ընթացիկ տարի (ժամանակաշրջան)		
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	0	(7,451)	(7,451)
Հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղկանության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և եական սխալների ճշգրտումը		8,413	
Վերահաշվարկված մնացորդը	0	962	(7,451)
Հաշվետու տարվա շահույթ կամ վնաս		49,107	54,194
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	0	50,069	46,743

Տնօրեն

Գ. Գասպարյան

Ֆինանսական տնօրեն

Ա. Սկրտչյան

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
"Բուն գիտամշակութային" Հիմնադրամ
 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին
 ավարտվող տարվա համար

հազար դրամ

Հոդվածի անվանումը	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Հատկացումներ կանոնադրական խնդիրների լուծման համար	309,498	247,114
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր	0	513
Ընդամենը մուտքեր	309,498	247,627
Նյութերի, ապրանքների ձեռք բերման գծով ելքեր	-1,208	-449
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով ելքեր	-187,893	-166,465
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	-53,073	-56,543
Վճարումներ քյուլցե	-21,277	-27,128
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ		
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր	-18,693	-6,381
Ընդամենը ելքեր	-282,144	-256,966
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	27,354	-9,339
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր		
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների օտարման գծով		
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	-10,309	-11,557
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերման գծով		
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	-10,309	-11,557
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված փոխառություններից, վարկերից մուտքեր	300	26,660
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից ելքեր		
Փոխառությունների մարումից ելքեր	-17,200	-4,300
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	-16,900	22,360
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	145	1,464
Արտարժույթի փոխարժեքի տարբերություն	0	-1,141
Դրամական միջոցների մնացորդը տարվա սկզբին	645	322
Դրամական միջոցների մնացորդը տարվա վերջին	790	645

Տնօրեն

Ֆինանսական տնօրեն

Գ. Գասպարյան

Ա. Ակրոսյան

Ծանոթագրություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալից մասերի վերաբերյալ համառոտագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից

"Բուն" Հիմնադրամ
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար

1. Տեղեկատվություն ընկերության մասին

"Բուն գիտամշակութային" Հիմնադրամը (այսուհետ Հիմնադրամ) իրավաբանական անձ է, որը համաձայն ՀՀ օրենսդրության, այլ իրավական ակտերի և կանոնադրության իրավունք ունի իրականացնել հիմնադրամի գործունեություն: Հիմնադրամը հիմնադրվել է համաձայն Հիմնադրամի հիմնադիրների խորհրդի 2013թ. -ի հոկտեմբերի 23-ի որոշմանը:

Հիմնադրամի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Մաշտոցի պողոտա 40ա շենք, 34 բնակարան:

Հիմնադրամը իր գործունեությունն իրականացնում է համաձայն հոգաբարձուների խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի:

2023թ Ընկերության աշխատողների միջին ցուցակային թիվը կազմել է 12 մարդ, իսկ 2022թ՝ 12 մարդ:

2. Պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան վարվող հաշվապահական գրանցումների հիման վրա՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) համաձայն ներկայացնելու նպատակով:

ՖՀՄՍ -ները Ֆինանսական Հաշվետվութվությունների Միջազգային Ստանդարտների խորհրդի կողմից ընդունված Ստանդարտները և մեկնաբանություններն են, որոնք ներառում են.

- Ֆինանսական Հաշվետվութվությունների Միջազգային Ստանդարտները (IFRS)
- Հաշվապահական հաշվառման Միջազգային Ստանդարտները (IAS)
- Մեկնաբանությունները՝ թողարկված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Մեկնաբանությունների Կոմիտեի կողմից:

2.2 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա:

2.3 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ ֆինանսական գործիքների, օգուտների և վնասների միջոցով արտահայտվող ներդրումների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումների, որոնք չափվում են իրական արժեքով:

2.4 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամ (դրամ) է, որը հանդիսանում է Հիմնադրամի ֆունկցիոնալ արժույթը: Դրամով ներկայացված ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է հազարների ճշտությամբ:

2.5. Դատողությունների, գնահատումների և ենթադրությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ համապատասխան կազմման համար Դեկլարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղանությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղանությունը: Հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղանությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Ներկայացման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) և կիրառվում է սկզբնական արժեքի հիմունքը բացառությամբ, որոշ վերագնահատված ակտիվների և ֆինանսական գործիքների: Սկզբնական արժեքը ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին վճարված (վճարվելիք), ստացված (ստացվելիք) դրամական միջոցների չափն է, իսկ ոչ դրամային հատուցման դեպքում՝ հատուցման իրական արժեքը:

Ստորև ներկայացված են հաշվապահական հաշվառման հիմնական բաղաբաղանությունները:

3.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություններում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին:

Ակտիվը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն իրացնել, վճարել կամ սպառել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ակնկալվում է այն իրացնել հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) այն դրամական միջոց է կամ դրամական միջոցների համարժեք, բացառությամբ երբ դրա փոխանակումը կամ օգտագործումը՝ պարտավորություն մարելու նպատակով, սահմանափակված է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիսների ընթացքում:

Բոլոր այլ ակտիվները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Պարտավորությունը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն մարել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ենթակա է մարման հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) կազմակերպությունը չունի անվերապահ իրավունք՝ հետաձգելու մարումը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիս:

Բոլոր այլ պարտավորությունները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում ծախսերը ներկայացվում են ըստ գործառնության դասակարգմամբ:

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում է միայն մեկ տարվա համադրելի տեղեկատվություն:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում և ներկայացվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում տոկոսների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում շահաբաժինների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Ֆինանսական հաշվետվություններում էական տեղեկատվությունը ներկայացվում է առանձին:

3.2 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Ինքնարժեքը հաշվարկվում է “Առաջին մուտք առաջին ելք” /ԱՄԱԵ/ բանաձևով և ներառում է ձեռքբերման արժեքը, վերամշակման ծախսումները և այլ ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են պաշարները գունավելու վայր հասցնելու և վիճակի բերելու համար: Պատրաստի և անավարտ արտադրանքի ինքնարժեքում ներառվում են նաև արտադրական վերադիր ծախսումները հիմնվելով արտադրական նորմատիվային ցուցանիշների վրա: Արտադրական նորմատիվները հաստատվում են տնօրինության կողմից և ենթակա են պարբերական վերանայման:

Իրացման զուտ արժեքը դա սովորական գործունեության ընթացքում հնարավոր վաճառքի գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Կազմակերպությունում արտադրանքը թողարկվում է շարունակական հիմունքով մեծ քանակությամբ, ուստի փոխառության ծախսումները չեն կապիտալացվում:

Պաշարների նյութեր բաժնում ներառվում են նաև այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Դրանք են պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, արտադրական և տնտեսական զույքը, ժամանակավոր կառույցները, հատուկ հագուստը և կոշիկները, անկողնային պարագաները, ճաշարանային սպասքը և այլն: Այս ակտիվները ապաճանաչվում են դրանց շահագործումը սկսելու պահին:

3.3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերը հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է հիմնական միջոցի միավորի ձեռքբերմանը կամ կառուցմանը վերաբերող բոլոր այն ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են այն աշխատանքային վիճակի բերելու համար: Սկզբնական արժեքը իր մեջ կարող է ներառել նաև փոխառության ծախսումները (տես փոխառության ծախսումներ բաժինը), ինչպես նաև ապատեղակայման, քանդման, և տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումների գումարը (տես պահուստներ բաժինը), ինչպես նաև ներկրման տուրքերը և չփոխհատուցվող հարկերը:

Հիմնական միջոցների հետագա ծախսումները՝ ներառյալ նշանակալի մասերի փոխարինման արժեքը ավելացվում են ճանաչված հիմնական միջոցի արժեքին, եթե հավանական է դրա գծով ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսք և արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Փոխարինված մասերի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները՝ ներառյալ մանր դետալների ծախսումները ճանաչվում են ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Հողամասը և շենքերը առանձին ակտիվներ են դիտարկվում և հաշվառվում են առանձին-առանձին, նույնիսկ երբ դրանք ձեռք են բերվում միասին:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքը որոշվում է որպես այն գումարը, որով հնարավոր կլիներ վաճառել ակտիվը տվյալ պահին, եթե լիներ այն տարիքի և վիճակի, որն ակնկալվում էր, որ կլիներ դրա օգտակար ծառայության վերջում:

Այն դեպքերում, երբ ակտիվը օգտակար ծառայության վերջում որպես թափոն չունի զգալի արժեք, և գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետը գերազանցում է մնացած տնտեսական ծառայության ժամկետի 80%-ը, ապա մնացորդային արժեքը գնահատվում է 0:

Մաշվածության մեթոդը արտացոլում է այն մոդելը, որով կազմակերպությունը ակնկալում է սպառել ակտիվի տնտեսական օգուտները: Եթե գնահատման պահին տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ, ապա մաշվածության հաշվարկման համար օգտագործվում է ուղիղ գծային մեթոդը: Առանձին բաղադրիչների համար կարող է հաշվարկվել առանձին մաշվածություն:

Ցուրաբանյուր ֆինանսական տարվա վերջում կազմակերպության տնօրենի հրամանով ստեղծված հանձնաժողովների կողմից վերանայվում են հիմնական միջոցների մնացած օգտակար ծառայության ժամկետները, մնացորդային արժեքները և մաշվածության հաշվարկման մեթոդները:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունները որոշելու համար կազմակերպությունն առաջնորդվում է ըստ դասերի հետևյալ ուղեցույցերով.

- Շենքեր շինություններ 20 տարի,
- Մեքենա-սարքավորումներ 8 տարի,
- Բեռնատար ավտոմեքենաներ 8 տարի,
- Մարդատար ավտոմեքենաներ 8 տարի,
- Տնտեսական և գրասենյակային գույք 8 տարի,
- Համակարգչային տեխնիկա 1 տարի
- Վերազնահատումից տարբերություն:

Ակտիվի մաշվածության հաշվարկը սկսվում է, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, և դադարում է ակտիվի որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելուց և ակտիվն ապաճանաչելուց:

3.4. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույք է համարվում այն գույքը (հող կամ շինություն), որը պահվում է վարձակալությունից և/կամ դրա արժեքի աճից եկամուտ վաստակելու նպատակով: Ներդրումային գույքը չափվում է սկզբնական արժեքով և կիրառվում է հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքի մոդելով հաշվարկման կանոնները ըստ ՀՀՄՍ 16-ի:

3.5. Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և օտարման խումբ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները (կամ օտարման խումբը) դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվ, երբ դրանց հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման վաճառքի ծևով և վաճառքի տեղի ունենալը շատ հավանական է:

Հիմնական միջոցի, ոչ նյութական ակտիվի, ներդրումային գույքի, բաժնեմասնակցության կամ սկզբնական արժեքի մեթոդով հաշվառվող ներդրումների, ինչպես նաև օտարման խումբ կազմող ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգման համար անհրաժեշտ է, որ ակտիվը (կամ խումբը) իր ներկա վիճակում պատրաստ լինի անմիջապես վաճառելու համար և ակտիվորեն առաջարկվի շուկայում խելամիտ գնով:

Որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվ կամ օտարման խմբի բաղադրիչ վերադասակարգումից անմիջապես առաջ ակտիվներն ու պարտավորությունները վերաչափվում են ըստ համապատասխան ՀՀՄՍ-ների և ակտիվի կամ պարտավորության հաշվապահական հաշվառման բաղաբանության: Հետագայում դրանք չափվում են վերադասակարգման պահի հաշվեկշռային արժեքից և հաշվետու ամսաթվի իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով: Այս վերաչափումները ամբողջությամբ ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

3.6. Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներն ունեն որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ և հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ձեռնարկատիրական գործունեության ձեռքբերման օրվա իրական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված հետազոտության ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր գիտական կամ տեխնիկական գիտելիքներ և իմացություն ձեռքբերելու ակնկալիքով, ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված մշակման ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր կամ էականորեն բարելավված նյութերի, սարքավորումների, արտադրատեսակների, գործընթացների, համակարգերի կամ ծառայությունների ստեղծումը պլանավորելու և նախագծելու համար, ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվ միայն այն դեպքում երբ.

- ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել,
- առկա է ակտիվը ավարտուն վիճակի հասցնելու, օգտագործելու կամ վաճառելու տեխնիկական իրագործելիությունը, ղեկավարության մտադրությունն ու կարողությունը,
- ապահովված է մշակումն ավարտելու համար անհրաժեշտ ռեսուրսների առկայությունը,
- հնարավոր է ցուցադրել այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու ապագա տնտեսական օգուտներ:

Մնացած մշակման ծախսումները ճանաչվում են որպես ժամանակաշրջանի ծախս:

Ամորտիզացիան հաշվառվում է գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում ուղիղ գծային մեթոդով, եթե տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները որոշվում են ղեկավարության կողմից կատարված կանխատեսումների և ֆինանսական պլանավորման հիման վրա: Օգտակար ծառայությունն ու ամորտիզացիոն մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր տարվա վերջում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները 5 տարի են:

Ոչ նյութական ակտիվների հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն դեպքում, երբ դրանք ավելացնում են ապագա տնտեսական օգուտների ներհուսքը: Մնացած բոլոր հետագա ծախսումները՝ ներառյալ տարեկան վճարներն ու ներստեղծված ապրանքանիշերը ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

3.7. Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Ցուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարվում է վերլուծություն արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Արժեզրկման հայտանիշի առկայության դեպքում գնահատվում է այդ ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես իրական արժեքից (հանած վաճառքի անհրաժեշտ ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների ապագա հոսքերը հաշվարկվում են ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որը սովորաբար կազմակերպության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն է:

Երբ առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, ապա փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Կորպորատիվ ակտիվները բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին խելամիտ և հետևողական բաշխման հիմունքով, որը սովորաբար հաշվեկշռային արժեքների համամասնությունն է:

Անորոշ ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների, անավարտ ոչ նյութական ակտիվների և գուղվիլի արժեզրկումը ստուգվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները:

Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինե՞ր առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինե՞ր:

3.8. Արտաժույթ

Կազմակերպության գործունեության ֆունկցիոնալ արժույթ է համարվում ԳԳ դրամը, բանի որ գործունեությունը հիմնականում ծավալվում է ԳԳ տարածքում: ԳԳ դրամն է հանդիսանում նաև կազմակերպության ներկայացման արժույթը:

Արտարժույթով գործառնությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են ճանաչման պահի սփոթ փոխանակման փոխարժեքով: Դետագա հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ դրամային հոդվածների մնացորդները վերահաշվարկվում են հաշվետու ամսաթվի սփոթ փոխանակման փոխարժեքով: Առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս ֆինանսական արդյունքներում:

Արտարժույթով գործարքների և՛ սկզբնական ճանաչման համար և՛ հետագա վերաչափման համար կիրառվող սփոթ փոխարժեք է համարվում ԳԳ ԿԲ-ի կողմից սահմանված տվյալ օրվա հաշվարկային փոխարժեքը:

3.9. Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի արժեքի մաս: Այլ փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս:

Այն ակտիվն է համարվում որակավորվող, որին անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված (սովորաբար 6 ամսից ոչ պակաս) որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման կամ վաճառքի համար:

Փոխառության ծախսումները կարող են չկապիտալացվել, երբ շարունակական հիմունքով արտադրվող պաշարների անկախ արտադրական պրոցեսի տևողությունից և կենսաբանական ակտիվի հետ են կապված:

Կապիտալացվող փոխառության ծախսումները նվազեցվում են բացառապես որակավորվող ակտիվ ձեռքբերելու նպատակով ստացված փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումներից ստացված եկամուտների չափով:

3.10. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների բաղկացուցիչներ են համարվում դրամական միջոցները դրամարկղում, դրամական միջոցները ճանապարհին, ցպահանջ հաշիվների մնացորդները, մինչև 3 ամիս մարման ժամկետով հեշտ իրացվելի և ցածր ռիսկային ֆինանսական ներդրումների մնացորդները, ինչպես նաև բանկային օվերդրաֆտները: Վերջիններիս մնացորդները արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ընթացիկ պարտավորություններ բաժնում:

3.11. Դասույթ

Դասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Դամապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հասույթը ներկայացվում է գերչերի, հետ վերադարձի և բանակային գիշումների ազդեցության ճշգրտված գումարով:

Վաճառքից հասույթը ճանաչվում է այն պահին, երբ փոխանցվում են սեփականության հետ կապված նշանակալի ռիսկերն ու հատույցները, ակընկալվում է տնտեսական օգուտների ներհոսք, ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, չի պահպանվում վերահսկողություն ապրանքների նկատմամբ և հասույթի գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ռիսկերն ու հատույցները համարվում են փոխանցված այն պահին, երբ ապրանքները ստացվում են հաճախորդի կողմից: Այնուամենայնիվ արտահանումների դեպքում ռիսկերն ու հատույցները փոխանցվում են այն պահին, երբ ապրանքները փոխանցվում են տրանսպորտային կազմակերպությանը, բանի որ սովորաբար այդ ապրանքները ենթակա չեն հետ վերադարձման: Առանձին գործարքներում կարող են սահմանվել հատուկ արտոնյալ պայմաններ, որոնց պատճառով ռիսկերի և հատույցների փոխանցման պահը հետաձգվի:

Եթե վճարման ժամկետը հետաձգվում է 60 օրից ավել ժամանակահատվածով, ապա հասույթը չափվում է ակրևկավորող հատուցման զեղչված արժեքով կիրառելով պայմանական տոկոսադրույքը:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը գերազանցում է սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում այն դրույքը, որը զեղչում է սպասվող վճարումների գումարը՝ հասցնելով վաճառքի ընթացիկ գնին:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը չի գերազանցում սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում նմանատիպ պայմաններով ֆինանսական գործիքի գերակշռող եկամտաբերության դրույքը:

Մինչև 60 օր վճարման ժամկետով իրացումների դեպքում տոկոսների հաշվարկ չի կատարվում և հասույթը ճանաչվում է հատուցման անվանական արժեքով:

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ավարտվածության աստիճանի հիմունքով: Այն դեպքերում, երբ ավարտվածության աստիճանը հնարավոր չէ չափել, հասույթը ճանաչվում է միայն կատարված այն ծախսումների չափով, որոնք կփոխհատուցվեն:

Այն դեպքերում, երբ դա հնարավոր է ավարտվածության աստիճանը որոշվում է կատարված ծախսումների և գործարքի գնահատված ընդհանուր ծախսումների հարաբերակցությամբ: Մնացած դեպքերում ավարտվածության աստիճանը որոշվում է տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությամբ:

Տոկոսային հասույթը ճանաչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքով, այնպես ինչպես նկարագրված է ըստ ԳՀՄՍ 39-ում:

3.12. Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ ներկայացվելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորություններ բաժնում, այն պահին, երբ կա բավարար հավաստիացում, որ կազմակերպությունը ստանալու է շնորհը և բավարարելու է դրան կից պայմանները:

Այն շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն է զեել, կառուցել կամ այլ կերպ ձեռքբերել երկարաժամկետ ակտիվ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ), սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները (եկամուտներին վերաբերող շնորհներ) սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում սխտեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան այն ծախսումների ծախս ճանաչմանը, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են:

Պետական շնորհները, որոնք տրամադրվում են ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն, պետք է ճանաչվեն շահույթ/վնասում այն պահին, երբ դառնում են ստացման ենթակա:

3.13. Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք կազմակերպությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել և որը կատարելու համար պահանջվում է տնտեսական օգուտների արտահոսք:

Երաշխիքների և անբարենպաստ պայմանագրերի գծով պահուստները չափվում են պարտականությունը կատարելու համար անհրաժեշտ միջոցների իրական արժեքի լավագույն գնահատականի հիման վրա՝ ելնելով անցյալ փորձից և ապագա ակրևկալիքներից: Գնահատումը կատարվում է տնօրենի հրամանով կազմված հանձնաժողովների կողմից:

Ապատեղակայման և տեղանքի բարեկարգման գծով պահուստները չափվում են գնահատված գումարի ներկա արժեքով, եթե պահուստի ժամկետը գերազանցում է 5 տարին: Այսպիսի դեպքերում որպես զեղչման դրույք սովորաբար համարվում է կազմակերպության լրացուցիչ փոխառություն ներգրավվելու տոկոսադրույքը:

Արձակուրդային վճարների և հավանական պարզևավճարների գծով պահուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջում ելնելով ընթացիկ և սպասվող աշխատավարձերի գումարից, աշխատանքային օրենսդրության պահանջներից և այլ կանխատեսումներից: Չուզահեռ ստեղծվում է նաև պահուստ արձակուրդային վճարների կամ պարզևավճարների մասով գործատուի կողմից կատարվելիք սոցիալական ապահովության վճարների համար:

3.14. Էական սխալներ

Էական սխալներ՝ ընթացիկ ժամանակաշրջանում բացահայտված սխալներ են, որոնք այնպիսի նշանակություն ունեն, որ նախորդ մեկ կամ ավելի ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները չեն կարող այլևս արժանահավատ համարվել, իրենց ներկայացման թվի դրությամբ:

Նախորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող էական սխալների ուղղման գումարը պետք է արտացոլվի հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվետվությունում, ճշտելով չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդը:

3.15. Ֆինանսական գործիքներ

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները ու ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են իրական արժեքով և դասակարգվում են հետևալ կատեգորիաներում՝ ելնելով գործարքի նպատակից և ղեկավարության ակընկալիքներից.

Ֆինանսական ակտիվներ

- Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ,
- Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ,
- Տրամադրված փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

• Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ,

- Այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Կանոնավոր կերպով գնումների և վաճառքների դեպքում ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում են առևտրի ամսաթվին:

Վարկերի և փոխառությունների գծով ֆինանսական ակտիվները ու պարտավորությունները ճանաչվում են դրանց տրամադրման ամսաթվին:

Ֆինանսական գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են համապատասխան ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական արժեքում, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Վերջիններիս դեպքում դրանք ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշվում է շուկայի հիման վրա: Սակայն պարտքային գործիքի շուկայի բացակայության դեպքում իրական արժեքը հաշվարկվում է որպես սպասվող հոսքերի ներկա արժեք որոշված նմանատիպ գործիքի միջին շուկայական տոկոսադրույքով: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական գործարքի տոկոսադրույքը տարբերվում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքի միջին շուկայական տոկոսադրույքից, սակայն տարբերությունը չի գերազանցում շուկայական դրույքի 20%-ը, ապա ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական արժեքը համարվում է ճանաչման օրվա դրությամբ իրական արժեք:

Անտոկոս կամ ցածր տոկոսով ստացված ցպահանջ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեք է համարվում վարկի կամ փոխառության անվանական արժեքը, բանի որ դրանք ենթակա են մարման ցանկացած պահին՝ հնարավորության առկայության դեպքում, և կազմակերպության ղեկավարությունը ակընկալում է մարել դրանք շատ կարճ ժամկետներում:

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքով և համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ծախս, եթե չեն ներառվում որակավորվող ակտիվի ինքնարժեքում համաձայն ՀՀՄՍ 23-ի: Այնուամենայնիվ ֆինանսական հաշվետվություններում շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով հաշվարկված տոկոսները չեն առանձնացվում իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացող օգուտից կամ վնասից:

Ֆինանսական ակտիվը և ֆինանսական պարտավորությունը հաշվանցվում են միայն այն դեպքում, երբ առկա է գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և ղեկավարությունը մտադիր է կամ հաշվարկը (մարումը) իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

3.16. Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Ֆինանսական ակտիվների համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դիտարկվում է որևէ արժեզրկման հայտանիշի առկայությունը: Ֆինանսական ակտիվները ենթակա են արժեզրկման, եթե սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերը /արժեզրկման հայտանիշ/ վկայում են այն մասին, որ ֆինանսական ակտիվի գծով սպասվող դրամական ներհոսքերը կարող են անբարենպաստ փոխվել:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումը հաշվարկվում է որպես հաշվեկշռային արժեքի և վերանայված դրամական հոսքերի գեղջված արժեքի, հաշվարկված սկզբնական տոկոսադրույքով, տարբերությունը:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումը գնահատվում է հավաքական հիմունքով՝ ելնելով համանման պարտքային բնութագրեր ունեցող պարտքերի պատմական կորուստների փորձից:

Եթե հետագայում արժեզրկումից կորուստը նվազում է որպես հետևանք մի դեպքի, որը տեղի է ունեցել արժեզրկումը ճանաչելուց հետո, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը ենթակա է հակադարձման, բացառությամբ որպես վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնային գործիքների:

4. Բացահայտումներ եական հոողվածների վերաբերյալ

4.1. Շնորհների գծով ստացված եկամուտներ

	000դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Շնորհների գծով ստացված եկամուտներ	320,533	287,322
Ընդամենը	320,533	287,322

4.2. Այլ եկամուտներ

	'000դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Հիմնական միջոցի օտարումից օգուտ		
Գործառնական այլ եկամուտ		513
Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերաչափումից եկամուտներ	100	
Ընդամենը	100	513

4.3. Վարչական ծախսեր

	000դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	51,016	25,545
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	6,838	60,719
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	292	0
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	1,163	421
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	1,843	1,414
Աուդիտորական և խարհուրդատվական ծախսեր	0	950
Բանկային ծառայությունների ծախսեր, ապահովագրության ծախսեր	72	75
Զփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	920	452
Վարչական այլ ծախսեր	10,687	10,680
Ընդամենը	72,831	100,256

4.4. Այլ ծախսեր

	000դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
1. Իրացման ծախսեր	176,324	175,940
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	16,395	46,119
Մարքեթինգի և գովազդի ծախսեր	7,669	978
Իրացման այլ ծախսեր	152,260	128,843
2. Գործառնական այլ ծախսեր	5,712	6,721
Շախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր		
Գործառնական այլ ծախսեր	5,712	6,721
3. Այլ ոչ գործառնական ծախսեր	17,776	4,918
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից ծախսեր	0	1,141
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախսեր	11,472	3,777
Ֆինանսական ակտիվների վերաչափումից ծախսեր	6,304	0
Ընդամենը	199,812	187,579

4.5 Հիմնական միջոցներ

	000 դրամ			
	Տնտեսական գույք, արտադրական գույք	Այլ հիմնական միջոցներ	Մեքենա սարքավորումներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	0	72,334	0	72,334
Ավելացումներ այդ թվում	6,629	7,399		14,028
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	6,629	79,733	0	86,362
Ավելացումներ այդ թվում	2,968	3,427	6,033	6,395
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ այդ թվում				0
<i>Ներքին տեղաշարժից</i>				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	9,597	83,160	6,033	98,790
Կուտակված մաշվածություն				
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	0	0	0	0
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	491	60,227		60,718
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	491	60,227	0	60,718
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	1,715	2,991	1,946	4,706
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	2,206	63,218	1,946	67,370
Զուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	6,138	19,506	0	25,644
Առ 31 դեկտեմբեր 2023թ.	7,391	19,942	4,087	31,420

Բացահայտում

*2023թ.-ի հիմնական միջոցների ավելացումները հիմնականում ներառում են.

	000 դրամ
Մնվանումը	Գումար
Լուսադիոգային եկրան	3,039
Համակարգիչ	888
Տաղավարի մետաղական կոնստրուկցիա	400
Տեսախցիկ 3 հատ	2,550
Տեսախցիկի վահանակ	350
Համակարգիչ	270
Ղյուրակիր համակարգիչ	518
Ընդամենը	8,015

* Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ընկերությունում առկա են զրո հաշվեկշռային արժեքով հաշվառվող 57,301 հազ. դրամ սկզբնական արժեք ունեցող հիմնական միջոցներ:

4.6 Ոչ նյութական ակտիվներ

	000 դրամ	
	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք		
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	-	-
Ավելացումներ	500	500
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	-
Ավելացումներ	500	500
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	500	500
Կուտակված մաշվածություն		
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	-	-
Տարվա մաշվածությունը	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	-
Տարվա մաշվածությունը	50	50
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	50	50
Ձուտ հաշվեկշռային արժեք		
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	450	450
Առ 31 դեկտեմբեր 2023թ.	450	450

4.7 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	000 դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, այդ թվում	97,418	66,551
1. Տրված կանխավճարներ	73,034	56,139
2. Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքեր	11,964	3,864
3. Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	3,431	1,789
• Եկ. Ֆարկի գծով	2,857	
• Սիասնական հաշիվ	574	1,789
4. Աշխատավարձի վճարման գծով դեբիտորական պարտքեր	8,989	4,759
Դեբիտորական պարտքերի ենթավոր կորուստների պահուստ		
Ձուտ առևտրային դեբիտորական պարտքեր	97,418	66,551

4.8 Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների

	000 դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Բանկային հաշիվներ	790	645
Ընդամենը	790	645

4.9. Ակտիվների վերաբերող շնորհներ

	000դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Մնացորդ տարեսկզբին	7,955	68,674
Շնորհի ստացում	0	0
Շնորհի ծախսում	6,838	60,719
Մնացորդ տարեվերջին	1,117	7,955

4.10. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	000 դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
<i>Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր, այդ թվում</i>	19,235	12,953
1. Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	15,621	12,941
2. Ստացված կանխավճարներ	440	
2. Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	3,150	0
• ԱԱԳ	3,150	
3. Կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոց.ապ.գծով	0	0
4. Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	0	0
5. Այլ ընթացիկ պարտավորություններ	24	12

4.11. Եկամուտների վերաբերող շնորհներ

	000դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Մնացորդ տարեսկզբին	41,470	23,088
Շնորհի ստացում	266,052	200,125
Անհատույց ստացված պաշարների և այլ ակտիվների ծախսեր	266,052	181,743
Մնացորդ տարեվերջին	41,470	41,470

4.12. Պահուստ

	000 դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Պահուստ արձակուրդային վճարման գծով	7,451	7,451
Աշխատավարձ	7,451	7,451

4.13. Ստացված փոխառություններ

	000դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	30,962	8,602
Ավելացում	300	26,660
Մարում	17,200	4,300
Վերաչափումից օգուտ/վնաս	4,056	
Մնացորդը տարեվերջին	10,006	30,962

5. Ֆինանսական գործիքներ

5.1 Հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.15-ում:

5.2 Հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղականություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

	000դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Փոխառություններ		
Դեբիտորական պարտքեր	11,964	3,864
Մնացորդը դրամարկղում և բանկում	790	645
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ընդամենը	12,754	4,509

Ֆինանսական պարտավորություններ

	000դրամ	
	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Վարկեր և փոխառություններ	10,006	30,962
Կրեդիտորական պարտքեր	15,621	12,941
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Ընդամենը	25,627	43,903

Տես՝ ծանոթագրություն 3.15-ը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական գործիքի կատեգորիայի գծով հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղականության նկարագրության համար:

6. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Հիմնադրամը իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

7. Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

7.1 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հիմնադրամը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Հիմնադրամը առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

7.2 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է Հիմնադրամի կողմից իր պարտավորությունները ժամանակին մարելուն և անմիջականորեն կապված է Հիմնադրամի դրամական միջոցների հավաքագրման հետ, ինչը նկարագրված է վերը նշված պարտքային ռիսկերում:

8. Իրական արժեք

Ղեկավարության համոզմամբ՝ ֆինանսական հաշվետվություններում ամորտիզացված արժեքով ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները գրեթե հավասար են դրանց իրական արժեքին:

9. Պայմանականություններ

9.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող բաղաբաժնի և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Հիմնադրամի վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել բնակչությունից դեբիտորական պարտքերի ժամանակին հավաքագրումը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված ռիսկավորությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Հիմնադրամի իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Յետևաբար, Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

10. Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Հիմնադրամը, բացառությամբ տրանսպորտային միջոցների պարտադիր ապահովագրությունից, ապահովագրված չէ իր ակտիվները: Հիմնադրամը՝ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման արդյունքում հասցված վնասի ապահովագրություն չունի: Քանի դեռ Հիմնադրամը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական դրության վրա:

11. Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա է են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոնշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

12. Կապակցված կողմեր և գործարքներ նրանց միջև

Հիմնադրամի կապակցված կողմերը ներառում են.

12.1 Վերահսկողության փոխահարարություն

Հիմնադրամը մայր, դուստր, ասոցացված կազմակերպություն չունի և չի վերահսկվում (այդ թվում նշանակալից ազդեցության) այլ կազմակերպության կողմից:

12.2.1 Ղեկավարության հատուցումները

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ.

Ա.Ա.Հ	12/31/2023	12/31/2022
Գեմաֆին Գասպարյան		
<i>Սկզբնական մնացորդ</i>	30,962	8,602
Փոխառության տրամադրում	300	26,660
Փոխառության մարում	17,200	4,300
<i>Վերջնական մնացորդ</i>	14,062	30,962

12.2.2 Ղեկավարության հատուցումները

Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմը ստացել է հետևյալ հատուցումները (տես ծանոթագրություն 5).

Ա.Ա.Հ	12/31/2023	12/31/2022
Գեմաֆին Գասպարյան՝ Տնօրեն	12,000	16,060
Արման Մկրտչյան՝ Ֆինանսական տնօրեն	12,800	9,900
Ընդամենը	24,800	25,960

Տնօրեն
Ֆինանսական տնօրեն

Գ. Գասպարյան
Ա. Մկրտչյան